

Taushetsplikt og foreldreinformasjon

Lederseminar overgrepsmottak 2025

Ungdom over 16 år

Ungdom over 16 år har rett til å samtykke til helsehjelp og har en betydelig grad av selvbestemmelse over sine helseopplysninger

Taushetsplikt: helsepersonell har taushetsplikt overfor pårørende når pasienten er over 16 år- informasjon **skal ikke** deles uten samtykke.

Foreldreinformasjon: Foreldre har rett til informasjon som er **nødvendig** for å oppfylle foreldreansvaret, selv om ungdommen er mellom 16 og 18 år. Dette kan inkludere informasjon som er viktig for helse og omsorg

Unntak når ungdommen er over 16 år

Samtykke: Hvis pasienten gir samtykke, kan helsepersonell dele helseopplysninger med andre

Sikre forsvarlig helsehjelp: Helsepersonell kan dele opplysninger med annet helsepersonell hvis det er nødvendig for å gi forsvarlig helsehjelp

Fare for liv og helse: Hvis det er fare for pasientens eller andres liv og helse, har helsepersonell plikt til å varsle

Barnevern: Helsepersonell skal melde fra til barnevernet hvis de har grunn til å tro at et barn blir mishandlet eller utsatt for alvorlig omsorgssvikt

Offentlige myndigheter: I visse tilfeller kan helsepersonell være pålagt å gi opplysninger til offentlige myndigheter, for eksempel i forbindelse med smittsomme sykdommer

Ungdom under 16 år

Ungdom under 16 år har også en viss selvbestemmelse over egne helseopplysninger med mindre tungtveiende hensyn taler for å informere foreldrene.

Taushetsplikt: Dersom ungdommen er mellom 12 og 16 år og ikke ønsker at foreldre skal informeres **kan** helsepersonell respektere dette.

Foreldreinformasjon: Både pasienten og foreldrene skal informeres. dele informasjon med foreldrene hvis det er nødvendig for å oppfylle foreldreansvaret. Foreldre kan også samtykke til at opplysninger deles vider

Kan helsepersonell nekte å gi informasjon til foreldre?

Manglende samtykke: Hvis pasienten ikke har gitt samtykke til å dele informasjonen, kan helsepersonell nekte å dele den

Ikke nødvendig for helsehjelp: Hvis informasjonen ikke er nødvendig for å gi forsvarlig helsehjelp, kan helsepersonell nekte å dele den

Personverninnstillinger: Pasienten kan selv begrense hvem som får tilgang til deres helseopplysninger gjennom personverninnstillinger på Helsenorge (over 16 år)

Fare for pasienten: Hvis deling av informasjonen kan være til skade for pasienten, kan helsepersonell nekte å dele den

Oppsummert: Taushetsplikt

- **Under 16 år:** Foreldre skal som hovedregel informeres, men dersom ungdommen ikke ønsker det så **kan** helsepersonell respektere det.
- **16 år og eldre:** Helsepersonell har taushetsplikt overfor foreldrene, og opplysninger om helsetilstanden **skal ikke** deles uten samtykke fra ungdommen
- Tungtveiende grunner
- Foreldre skal ha nødvendig informasjon for å oppfylle foreldreansvar

Konsekvenser å tenke på når foreldre ikke informeres

Manglende omsorg og støtte: Foreldrene kan ha vanskeligere for å gi nødvendig omsorg og støtte til ungdommen hvis de ikke er informert om helsetilstanden

Risiko for helse: Hvis ungdommen har en alvorlig helsetilstand, kan manglende informasjon til foreldrene føre til at ungdommen ikke får den hjelpen og oppfølgingen de trenger

Foreldreansvar: Foreldrene har ansvar for å ivareta ungdommens helse og sikkerhet. Uten informasjon kan det være utfordrende for dem å oppfylle dette ansvaret

Tillitsbrudd: Manglende informasjon kan føre til tillitsbrudd mellom ungdommen og foreldrene, spesielt hvis foreldrene senere finner ut at viktig informasjon har blitt holdt tilbake

Det er viktig og vanskelig å balansere ungdommens rett til privatliv med foreldrenes ansvar for omsorg og beskyttelse.

Helsepersonell må vurdere hver situasjon nøye og ta hensyn til både ungdommens ønsker og foreldrenes behov for informasjon

Bruk tid, haster ikke

Diskuter med kollega

Dokumenter det du/dere har vurdert